

การพัฒนาแบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนระดับอนุบาล

นางลัดดาวัลย์ สืบจิต

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2540

ISBN 974-637-272-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A DEVELOPMENT OF A BEHAVIOR OBSERVATION FORM FOR KINDERGARTENERS

MRS. LADDAWAN SUEBJIT

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Educational Research

Department of Educational Research

Graduate school

Chulalongkorn University

Academic Year 1997

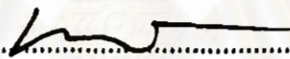
ISBN 974-637-272-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การพัฒนาแบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนระดับอนุบาล
โดย นางลัดดาวัลย์ สืบจิต
ภาควิชา วิจัยการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. อมรวิรัช นาคกรทรรพ
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม รองศาสตราจารย์ ดร. จิระพันธ์ พูลพัฒน์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

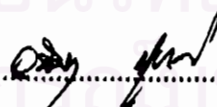

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ สุวัฒน์ ชูติวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร. อมรวิรัช นาคกรทรรพ)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร. ศิริเดช สุชีวะ)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อลิศรา ชูชาติ)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

ลัดดาวัลย์ สืบจิต : การพัฒนาแบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนระดับอนุบาล

(A DEVELOPMENT OF A BEHAVIOR OBSERVATION FORM FOR KINDERGARTENERS)

อ.ที่ปรึกษา อ. ดร.อมรวิรัช นาครทรรพ, รศ. ดร.จิระพันธุ์ พูลพัฒน์ ,177 หน้า.

ISBN 974-637-272-6.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนระดับอนุบาล ที่มีคุณภาพเชื่อถือได้ เพื่อให้ครูใช้ในการบันทึกและรายงานผู้ปกครอง พร้อมทั้งพัฒนาคู่มือประกอบการใช้ โดยมีวิธีวิจัย 2 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นพัฒนาแบบสังเกตซึ่งเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยผู้วิจัยแล้วนำข้อมูลมาร่างเป็นแบบสังเกต และ 2) ขั้นหาคุณภาพของแบบสังเกตโดยให้ครูที่ทำการสอนนักเรียนชั้นอนุบาลจำนวน 6 คน ทดลองใช้กับนักเรียนจำนวน 9 คน ประเมินแบบสังเกตโดยครูที่ทดลองใช้จำนวน 6 คน และผู้ปกครองนักเรียนจำนวน 9 คน

แบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนระดับอนุบาลพร้อมคู่มือการใช้ มีลักษณะดังนี้

1. มีความตรงตามเนื้อหา จากการตัดสินของผู้เชี่ยวชาญ
2. มีความตรงตามสภาพ จากการเปรียบเทียบคำตอบระหว่างผลพฤติกรรมจากแบบสังเกตที่สร้างกับผลพฤติกรรมจากสมุดบันทึกพฤติกรรมนักเรียนแต่ละคนฉบับเดิม
3. มีความเที่ยงของการสังเกตของตอนที่ 2 ตอนที่ 3 และตอนที่ 2 รวมกับตอนที่ 3 คือค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง (r) เท่ากับ 0.89 0.86 และ 0.87 ตามลำดับ
4. เมื่อให้ครูที่ทำการสอนนักเรียนระดับอนุบาลทดลองใช้ ปรากฏว่า ใช้ง่าย สะดวกในการใช้ ข้อกระทงแต่ละข้อมีรูปแบบพฤติกรรมที่ชัดเจนตรงตามสภาพการณ์จริง ส่วนคู่มือมีคำชี้แจงชัดเจน เข้าใจง่าย และสามารถนำแบบสังเกตไปใช้ได้กับนักเรียนทุกคน
5. เมื่อให้ผู้ปกครองนักเรียนดูพฤติกรรมจากแบบสังเกตปรากฏว่า ดูพฤติกรรมได้ละเอียด ชัดเจน เข้าใจง่าย และผู้ปกครองทุกคนบอกว่า รูปแบบมีความเหมาะสม

ภาควิชา ศึกษาศาสตร์
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์
ปีการศึกษา 2540

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C840332 : MAJOR EDUCATIONAL RESEARCH

KEY WORD: OBSERVATION/ BEHAVIOR/ KINDERGARTENERS

THESIS ADVISOR : AMORNWICH NAKORNTHUP, Ph.D. THESIS COADVISOR : ASSO. PROF.

CHEERAPAN PHULPAT, Ph.D. 177 p.p

ISBN 974-637-272-6.

The purpose of this study was to develop a behavior observation form for kindergarteners with manual to be used by teachers in communicating with student's parents. The methodology was divided into 2 parts : A development of behavior observation form using a qualitative approach ; and assessment of quality of the behavior observation form including the try-out of the form with 9 students by 6 teachers along with information obtained from interviews with the 6 teachers who had used the form and parents of the 9 students whom were observed.

A behavior observation form developed for Kindergarteners showed the following qualities :

1. It is content-valid according to the experts judgement.
2. It is concurrent-valid according to the comparison between the results obtained from the form and the information obtained from prior records of respective students.
3. It is reliable in the 2nd part, 3rd part and 2 nd and 3rd parts combined with r values being 0.89, 0.86 and 0.87 respectively.
4. The teachers felt that the behavior observation form was easy to use, practical; the format was appropriate; and the manual explanation was clear.
5. The parents felt that the behavior observation form was clear, easy to understand and the format was appropriate

ภาควิชา..... ศึกษาศาสตร์

สาขาวิชา..... ศึกษาศาสตร์

ปีการศึกษา..... 2540

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงไปด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของอาจารย์ ดร.อมรวิษณุ นาคทรพร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่ตลอดมา และรองศาสตราจารย์ ดร. จีระพันธุ์ พูลพัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมวิทยานิพนธ์ ที่ท่านกรุณาให้คำแนะนำทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง และขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. สุวิมล ว่องวานิช ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงลักษณ์ วิรัชชัยและผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒนา สุวรรณเขตนิคม ที่ให้ข้อเสนอแนะและคำปรึกษาที่เป็นประโยชน์จากการเรียนวิชาสัมมนาการวิจัย นอกจากนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาวิจัยการศึกษาทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิประสาทความรู้แก่ผู้วิจัย

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน (ดังมีรายนามในภาคผนวก) ที่เสียสละเวลาช่วยตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาและทฤษฎี ขอขอบพระคุณคณะครูและผู้ปกครองทุกท่าน (ดังมีรายนามในภาคผนวก) ที่ได้ทดลองใช้แบบสังเกต ขอขอบพระคุณผู้บริหารโรงเรียน คณะครู และนักเรียนชั้นอนุบาลโรงเรียนเวฬุวันวิทยา ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เนื่องจากทุนการวิจัยครั้งนี้บางส่วนได้รับมาจากทุนอุดหนุนการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย จึงขอกราบขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัยมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณพี่ๆ เพื่อนๆ และน้องๆ ภาควิชาวิจัยการศึกษาที่ให้อำนาจใจและคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงานวิจัยในครั้งนี้ด้วยดีเสมอมา

ท้ายสุดนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา-มารดา พี่ๆ น้องๆ คุณจ๊กเรศ สิบจิต และค.ญ. ปริญาภรณ์ สิบจิต ที่เป็นกำลังใจและให้การสนับสนุนส่งเสริมผู้วิจัยตลอดมา

ลัดดาวัลย์ สิบจิต

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญแผนภูมิ	ญ
บทที่	
1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	5
ข้อจำกัดของการวิจัย	5
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
2 วรรณคดีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	
ตอนที่ 1 พฤติกรรมเด็กก่อนนุบาล	7
ตอนที่ 2 การสังเกตทั่วไป	15
ตอนที่ 3 การสังเกตพฤติกรรมเด็ก	19
3 วิธีดำเนินการวิจัย	
ขั้นตอนที่ 1 ขั้นพัฒนาเครื่องมือ	27
ขั้นตอนที่ 2 ขั้นตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ	36
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากภาคสนาม	40
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เพื่อหาคุณภาพของแบบสังเกต	71
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย	108
อภิปรายผลการวิจัย	112
ข้อเสนอแนะ	120
รายการอ้างอิง	121

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก	126
ภาคผนวก ข	131
ภาคผนวก ค	136
ภาคผนวก ง	140
ประวัติผู้วิจัย	177

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. สัดส่วนของวิธีการวัดผล ตามเกณฑ์การจัดน้ำหนัก จำแนกตามภาคและชั้นเรียน	2
2. รายละเอียดโครงสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับพฤติกรรมนักเรียนอนุบาล	33
3. ลักษณะพฤติกรรมต่างๆ ของนักเรียนชั้นอนุบาล 1 ใน "ด้านร่างกาย"	41
4. ลักษณะพฤติกรรมต่างๆ ของนักเรียนชั้นอนุบาล 1 ใน "ด้านอารมณ์"	46
5. ลักษณะพฤติกรรมต่างๆ ของนักเรียนชั้นอนุบาล 1 ใน "ด้านสังคม"	52
6. ลักษณะพฤติกรรมต่างๆ ของนักเรียนชั้นอนุบาล 1 ใน "ด้านสติปัญญา" ..	62
7. เปรียบเทียบโครงสร้างรูปแบบพฤติกรรมเดิมกับรูปแบบพฤติกรรมใหม่ ของนักเรียนระดับอนุบาล.....	68
8. การสรุปพฤติกรรมในแต่ละด้านในตอนต้นที่ 4 ยืนยันตอนต้นที่ 3 และผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมกับสมุดบันทึกพฤติกรรมฉบับเดิม	72
9. คำสัมภาษณ์ความสอดคล้องของข้อมูลตอนที่ 2 ตอนที่ 3 และตอนที่ 2+3.....	74
10. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูในเรื่องการใช้แบบสังเกต	75
11. การเปรียบเทียบข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ครูในการหาคุณภาพ ของแบบสังเกตของครูที่จบเอกการศึกษาปฐมวัยกับครูที่ไม่ได้จบ เอกการศึกษาปฐมวัยแต่มีประสบการณ์ในการสอนนักเรียนอนุบาล ในเรื่องการใช้แบบสังเกต	77
12. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียนของผู้วิจัยใน การหาคุณภาพ ของแบบสังเกต ในเรื่องการดูพฤติกรรมของ นักเรียนจากแบบสังเกต.....	80
13. การเปรียบเทียบข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียน ของผู้วิจัยในการหาคุณภาพของแบบสังเกต ในเรื่องการดูพฤติกรรม นักเรียนจากแบบสังเกต	82

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่

หน้า

1. สรุปขั้นตอนการดำเนินการวิจัย การพัฒนาแบบสังเกตพฤติกรรม
ของนักเรียนระดับอนุบาล 39

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย